

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/145/2023
Identifikačné číslo spisu:	1318203546
Dátum vydania rozhodnutia:	20.02.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Mária Trubanová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:1318203546.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Trubanovej, PhD. a členiek senátu JUDr. Viery Nevedelovej a JUDr. Aleny Adamcovej, v spore žalobcu C. I., narodeného Z., D., zast. advokátom JUDr. Petrom Reblánom, Cestice 118, proti žalovanému G. K., L., zast. advokátom JUDr. Jozefom Pojdákom, Nová Dedinka, Sv. Cyrila a Metoda 12, o zaplatenie istiny 4.628,94 eur s príslušenstvom, vedenom pôvodne n a Okresnom súde Bratislava III p o d sp. zn. 17Csp/36/2018, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 27. apríla 2023 sp. zn. 9CoCsp/20/2022, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a .

Žalovaný m á voči žalobcovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava III (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom zo 6. októbra 2021 č. k. 17Csp/36/2018-352 zamietol žalobu a priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

1.1. Svoje rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil ustanoveniami § 151 ods. 1, § 185 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“), § 2 písm. m), § 18 ods. 4 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, § 52 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4, § 53 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 5, § 631, § 633 ods. 1, § 644, § 645 ods. 1, § 646 ods. 1, § 647, § 648 ods. 1, § 649, § 517 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. (ďalej aj „OZ“), keď dospel k záveru, že nárok nie je dôvodný.

1.2. Okresný súd dôvodil, že vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že žalobca ako objednávateľ a žalovaný ako zhotoviteľ dňa 30. novembra 2016 uzatvorili Zmluvu o dielo podľa § 631 a nasl. OZ, na základe ktorej bol ustanovený záväzok zhotoviteľa vykonať pre objednávateľa na nebezpečenstvo a náklady zhotoviteľa dielo, určené ako dodanie a kompletná montáž posuvnej brány, bránky, dvojkridlovej brány a troch plotových dielcov a na druhej strane záväzok objednávateľa vykonané dielo prevziať a

zaplatiť zhotoviteľovi dohodnutú cenu v sume 4.628,94 eur. Podľa súdu prvej inštancie nedostatky diela uvádzané žalobcom boli uplatnené v rámci odovzdávajúceho a preberajúceho protokolu, neboli špecifikované ako reklamácia, preto neobstoí námietka žalobcu, že žalovaný porušil ustanovenie § 18 ods. 8 a 9 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, keď mu nevydal písomný doklad o vybavení reklamácie najneskôr do 30 dní odo dňa uplatnenia reklamácie. Súd prvej inštancie zdôraznil, že nešlo o reklamáciu, ale bežný postup pri preberaní diela, pričom nedostatky vytknuté žalobcom boli hneď na ďalší deň odstránené a žalobca už k dielu odovzdanému a namontovanému dňa 1. decembra 2016 nemal ďalšie výhrady.

1.3. Podľa okresného súdu je zrejmé, že žalovaný na základe žalobcom uplatnenej reklamácie doručenej žalovanému dňa 9. novembra 2017, musel za účelom riadneho vybavenia reklamácie zabezpečiť odborné stanovisko, ktorým by boli riadne posúdené vady vytykané žalobcom. Táto skutočnosť bola žalobcovi oznámená listom z 5. decembra 2017, žalobcom prevzatý dňa 7. decembra 2017. Žalobca bol o spôsobe vybavenia informovaný v rámci 30-dňovej zákonnej lehoty na jej vybavenie. Dôvod nevybavenia reklamácie nebol na strane žalovaného, ale v potrebe vyhotovenia odborného posúdenia znalcom. Nie je teda dôvodná námietka žalobcu, že žalovaný porušil svoju povinnosť vybaviť reklamáciu riadne a včas, keď žalovaný v zákonnej 30-dňovej lehote urobil všetky potrebné úkony k riadnemu vybaveniu reklamácie. Závery znalca uvedené v Odbornom posudku č. 027/2017 Výskumného ústavu zväračského - Priemyselného inštitútu SR, z. z. p. o. z 2. januára 2018 definujú všetky vady diela ako odstrániteľné a nebrániace riadnemu užívaniu diela. Okresný súd uzavrel, že na odstúpenie od zmluvy listom právneho zástupcu z 2. januára 2018, nemožno vzhľadom na jeho závery uvedené vyššie prihliadať, keď právne účinky spojené s odstúpením od zmluvy podľa § 457 Občianskeho zákonníka v prípade, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal, v tomto prípade nenastali.

1.4. O náhrade trov konania rozhodol súd prvej inštancie v zmysle § 251, § 262 ods. 1, § 255 ods. 1, § 262 ods. 2 CSP.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) na odvolanie žalobcu na odvolacom pojednávaní v zmysle § 385 ods. 1 CSP po zopakovaní a doplnení dokazovania podľa § 204 CSP a § 384 ods. 1, 2 CSP rozsudkom z 27. apríla 2023 č. k. 9CoCsp/20/2022-461 rozhodol tak, že rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1 CSP a žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

2.1. Odvolací súd na odvolacom pojednávaní dňa 27. apríla 2023 vzhľadom na predmet konania poučil v zmysle § 382 CSP strany sporu, že vec bude okrem § 18 ods. 4 zákona č. 250/2007 Z. z., § 648 Občianskeho zákonníka, posudzovať aj podľa § 457 Občianskeho zákonníka, nakoľko v danom prípade ide o synalagmatický záväzok. Zároveň vyzval strany sporu, aby sa k prípadnému použitiu týchto ustanovení vyjadrili.

2.2. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že najskôr sa zaoberal právnym vzťahom medzi sporovými stranami a rovnako ako prvoinštančný súd mal za to, že v prejednávanej veci ide o spotrebiteľský zmluvný vzťah, keď medzi sporovými stranami prišlo k uzavretiu Zmluvy o dielo, konkrétne podtypu zmluvy o zhotovení veci na zákazku (ďalej aj „zmluva“). Predmetom zmluvy bolo dodanie a kompletná montáž posuvnej brány, bránky, dvojkrídlovej brány a troch plotových dielcov. Zmluvu o dielo strany podpísali dňa 30. novembra 2016 a žalobca sa v zmluve zaviazal žalovanému zaplatiť sumu 4.628,94 eur, keď v deň podpisu zmluvy prišlo i k odovzdaniu diela. Podľa preberacieho protokolu dielo obsahovalo odstrániteľné vady, a to konkrétne mierne poškodenie laku a škrabance, za ktoré vady zodpovedá žalovaný ako zhotoviteľ, išlo o vady diela v čase prevzatia. Odvolací súd v súlade so závermi súdu prvej inštancie dospel k záveru, že v danom prípade nešlo o reklamáciu, ale išlo len o preberanie a obhliadku diela, aby sa zistilo, či v čase odovzdania diela existuje vada, keď pri obhliadke boli zistené vyššie uvedené vady. Medzi stranami nebolo sporné, že žalovaný uvedené nedostatky odstránil, a to formou pozinkovania, a preto podľa názoru odvolacieho súdu dielo po odovzdaní a odstránení vád, nevykazovalo vady.

2.2.1. Pokiaľ išlo o ďalšie vady podľa odvolacieho súdu tie sa vyskytli v priebehu záručnej doby, a zo strany žalobcu prišlo k reklamácii listom zo 7. novembra 2017, ktoré videl v tom, že dielo ďalej koroduje a uniká z neho hrdzavý výtok a na diele sa vyskytujú vady montáže a jeho prevedenia. Odvolací súd mal za to, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že v danom konaní išlo o vady odstrániteľné, keď žalovaný pri vybavovaní reklamácie dal vyhotoviť Odborný znalecký posudok č. 027/2017, z ktorého je zrejmé, že žalobcom vytýkané vady sú odstrániteľné. V odbornom posudku bolo konštatované, že na danom diele sú vady zvarových spojov a povrchovej úpravy, ktoré majú za následok zatekanie do vnútra tenkostenných profilov konštrukcie. Vytekanie spôsobuje estetický defekt, ktorý nebráni užívaniu diela, ide o odstrániteľnú vadu, teda je možné uvedené dielo opraviť. Odvolací súd ďalej zastával názor, že nie je možné považovať hrdzavenie, ani za opätovne vyskytujúcu sa vadu, čo by mohlo byť dôvodom na priznanie nároku ako pri neodstrániteľných vadách. Aj keby súd uznal, že ku korodovaniu prišlo už pri odovzdaní diela tak, aby mohlo ísť o neodstrániteľnú vadu, musela by byť uvedená vada minimálne dvakrát opravovaná, čo v danom prípade nenastalo, nakoľko bola opravovaná iba raz.

2.3. Odvolací súd konštatoval, pokiaľ išlo o vady montáže a prevedenia, že pri obhliadke bolo zistené, že na diele je poškodenie horného závesu pevnej časti dvojkrídlovej brány, avšak nebolo preukázané, ako k vzniku predmetnej vady prišlo. Ak bol problém so zatváraním a otváraním brány tak, ako bolo uvedené v odbornom posudku, nedá sa s istotou určiť, že uvedená vada mala byť spôsobená pochybením žalovaného ako zhotoviteľa a jeho porušení povinností pri zhotovení diela. V posudku bolo konštatované, že žalovaný dielo vykonal spôsobom, ktorý zaručuje celkovú stabilitu zmontovanej konštrukcie, spôsob zvarovania jednotlivých dielcov konštrukcie a osadenie do muriva plotu. Odvolací súd mal z vykonaného dokazovania iba za to, že na diele je vada, korodovanie a hrdzavý výtok, za ktorú zodpovedá žalovaný. Uvedená vada je odstrániteľná, a preto podľa ustanovenia § 648 ods. 1 OZ má žalobca nárok na bezplatné odstránenie vady a nie na odstúpenie od zmluvy.

2.4. V súvislosti s listom z 27. novembra 2017, ktorý žalobca označoval za tretiu reklamáciu, odvolací súd zastával názor, že nejde o ďalšiu reklamáciu. Už z označenia listu je zrejmé, že žalobca uvedeným listom len odpovedal na vyjadrenie žalovaného k uplatneniu reklamácie. V tejto písomnosti nebola uvedená žiadna ďalšia vada, ani nie je z nej zrejmá ďalšia vada. V tomto liste žalobca namietal protikoróznú úpravu a v predchádzajúcej reklamacii namietal korodovanie diela. Odvolací súd mal za to, že použitie iných výrazových prostriedkov nemení nič na namietaných vadách, stále ide o problém s korodovaním diela.

2.5. Odvolací súd tiež dospel k záveru, že neobstoí názor žalobcu, že mal podľa ustanovenia § 18 ods. 4 zákona č. 250/2007 Z. z. právo na odstúpenie od zmluvy, ak nie je reklamácia vybavená v zákonom stanovenej maximálnej 30-dňovej lehote. Ustálená rozhodovacia prax vychádza z názoru, že márne uplynutie 30-dňovej lehoty stanovenej na vybavenie reklamácie podľa § 18 ods. 4 zákona č. 250/2007 Z. z. nezakladá domnienku existencie reklamovanej vady a nároky zo zodpovednosti za takúto vadu má kupujúci len vtedy, ak vada objektívne existuje (pozri rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/220/2017 z 11. októbra 2018 publikovaný v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako judikát R 28/2019, keď predmetné závery je možné aplikovať aj na prejednávajúcu vec). Odvolací súd súhlasil s názorom žalobcu, že žalovaný nestíhol vybaviť reklamáciu v zákonom stanovenej lehote. Aj keď bolo potrebné vyhotoviť odborný posudok na zhodnotenie stavu väd na diele, bolo potrebné vybaviť reklamáciu do 30 dní. Z obsahu spisu nie je zrejmé, prečo žalovaný objednal vyhotovenie odborného posudku až dňa 4. decembra 2017 a odvolací súd zastáva názor, že žalovaný mal možnosť tak spraviť skôr, a bolo jeho zodpovednosťou zabezpečiť si všetky podklady na vybavenie reklamácie tak, aby bolo možné reklamáciu vybaviť v lehote 30 dní. Napriek uvedenému vzhľadom na ustálenú rozhodovaciu prax samotné zmeškanie lehoty na vybavenie reklamácie samo osebe bez ďalšieho nezakladá dôvod na odstúpenie od zmluvy tak, ako spravil žalobca, keď na zhotovenom diele musia skutočne existovať reklamačné vady, ktoré umožňujú odstúpenie od zmluvy a tieto zo strany žalobcu preukázané neboli. Samotné pochybenie žalovaného v tom, že nevybavil reklamáciu včas, nemôže založiť predpoklad, že na diele existujú reklamované vady a možnosť odstúpiť od zmluvy.

2.6. Podľa odvolacieho súdu žalobca v konaní existenciu väd diela síce tvrdil, avšak nenavrhol vykonanie žiadnych dôkazov na ich preukázanie, pričom odkazoval iba na ním koncipované listy, ktorými uplatnil reklamáciu. Odvolací súd dodal, že súd prvej inštancie nebol povinný na preukázanie existencie reklamačných väd obstarávať a vykonávať dôkazy z vlastného podnetu podľa § 295 CSP, ktorý je potrebné vykladať eurokonformne v súlade so smernicou Rady 93/13/EHS a súvisiacou judikatúrou Súdneho dvora Európskej únie. Ten vo veciach C-137/08 VB Pénzügyi Lízing Zrt., C-618/10 Banco Español de Crédito alebo C-472/11 Banif Plus Bank Zrt. konštatoval, že vnútroštátny súd musí ex offo nariadiť vykonávanie dôkazov s cieľom zistiť, či ustanovenie nachádzajúce sa v zmluve, ktorá bola uzavretá medzi dodávateľom a spotrebiteľom, patrí do pôsobnosti smernice a v prípade, že to tak je, posúdiť ex offo prípadnú nekalú povahu tohto ustanovenia. Z uvedeného vyplýva, že povinnosť súdu v spotrebiteľskom spore vykonávať dôkazy ex offo nie je neobmedzená, ale má byť zameraná na identifikáciu neprijateľných zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách. Nie je teda úlohou súdu vykonávať dokazovanie o každej spotrebiteľom tvrdenej (alebo dokonca ani nevyslovenej) skutočnosti.

2.7. Odvolací súd považoval za potrebné uviesť navyše, že aj v prípade, že by predmetné odstúpenie bolo platné, nebolo by možné žalobe vyhovieť, keďže v danom prípade ide o synalagmatický vzťah. Súčasná súdna prax sa pomerne jednotne prikláňa k záveru, že pri synalagmatických záväzkoch je žalobca ako dominus litis povinný vo svojom návrhu vymedziť vzájomnú podmienenosť plnení účastníkov konania, pokiaľ už sám svoju povinnosť nesplnil. K takýmto situáciám dochádza najčastejšie pri žalobách o vrátenie vzájomných plnení z neplatnej alebo zrušenej zmluvy podľa § 457 OZ. Petit žaloby musí byť zrozumiteľne formulovaný napríklad v tom zmysle, že žalovaný je povinný oproti splneniu povinnosti žalobcu. V opačnom prípade nemôže súd žalobe vyhovieť a musí ju aj bez námietky žalovaného zamietnuť.

2.8. Vo vzťahu k námietkam žalobcu, že súd prvej inštancie nevzal do úvahy závery, ku ktorým dospela Slovenská obchodná inšpekcia - stanovisko Slovenskej obchodnej inšpekcie z 11. februára 2019, č. 199/2/2018 P - 260/2018 ohľadom porušenia právnych predpisov týkajúcich sa reklamácie, odvolací súd poukázal na to, že skutočnosť, že Slovenská obchodná inšpekcia konštatovala, že žalovaný nepreukázal vybavenie reklamácie relevantným spôsobom, nie je v zásade podstatné pre rozhodnutie vo veci samej. Je v kompetencii a právomoci súdu skúmať, či došlo k platnému odstúpeniu od zmluvy a v tomto prípade nie je žiadnym rozhodnutím Slovenskej obchodnej inšpekcie viazaný v zmysle § 193, § 194 CSP.

2.9. Za nedôvodné považoval odvolací súd aj námietky žalobcu o neprípustnosti odborného posudku. Ustanovenie § 2 písm. n) zákona č. 250/2007 Z. z vymedzuje osoby, ktoré sú oprávnené poskytnúť odborné posúdenie. Nie je zrejmé, z čoho vychádzal žalobca, že žalovaný je oprávnenou osobou na vypracovanie odborného posudku. Na žalovaného by sa vzťahovalo, ibaže ide o určenú osobu, teda o osobu, ktorá je určená výrobcom na odstraňovanie reklamovaných väd. Aj v prípade, že by bol žalovaný určenou osobou, zo zákonného znenia nevyplýva, že by nemal možnosť sám si zvoliť, na akú osobu sa obráti so žiadosťou o vypracovanie odborného posúdenia. Podľa odvolacieho súdu je vhodnejšie obrátiť sa na tretiu osobu, ako by si mal vypracovať sám odborné posúdenie, odborný posudok považoval za prípustný dôkaz, ktorý bol potrebný na objasnenie charakteru väd a práve naopak, v prípade vypracovania odborného posudku žalovaným by mohlo prísť k namietaniu zaujatosti takéhoto posudku.

2.10. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP, ktorým napadol rozsudok odvolacieho súdu v celom rozsahu.

3.1. Žalobca namietal, že odvolací súd síce dokazovanie zopakoval, avšak z napadnutého rozhodnutia nevyplýva, že odvolací súd dokazovanie skutočne dopĺňal, a o čo konkrétne. Pokiaľ sa však dokazovanie

malo dopĺňať, je nezrozumiteľným, prečo sa nevykonala napr. dôkaz opomenutý súdom prvej inštancie, týkajúci sa komunikácie strán prostredníctvom aplikácie WhatsApp (z ktorej vyplýva dohoda strán na tom, že žalovaný vráti žalobcovi plnú cenu diela), hoci žalobca túto skutočnosť v odvolaní namietal. Odvolací súd jasne neuvádza ani procesný dôvod, pre ktorý dokazovanie doplnil, teda, či: (1.) dokazovanie doplnil preto, že ide o dôkazy (aké konkrétne?) navrhnuté stranou v prvoinštančnom konaní, ktoré súd prvej inštancie nevykonala, (2.) dokazovanie doplnil o novoty, alebo (3.) dokazovanie doplnil za účelom preskúmania procesných podmienok konania. Tento dôvod si možno odvodiť iba nepriamo, z odkazu na ustanovenie § 384 ods. 2 CSP v ods. 6. odôvodnenia (t. j. že odvolací súd zamýšľal dopĺňať dokazovanie vykonaním ďalších, bližšie nešpecifikovaných dôkazov, ktoré navrhla neurčená strana sporu, a ktoré neboli vykonané súdom prvej inštancie).

3.2. Z napadnutého rozhodnutia nevyplýva ani to, že odvolací súd by zopakoval dokazovanie alebo doplnil ho v rozsahu výpovede svedka z 22. septembra 2021, znalca Ing. Milana Aujeského, čo žalobca namietala ako dovolaciu vadu, ktorou došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces, nakoľko výpoveď tohto svedka bola zásadná pre meritórne rozhodnutie a v mnohom vysvetľovala význam a závery Odborného posudku č. 027/2017, ako i vady a nedorobky diela, resp. nesprávnosť postupu žalovaného nielen pri vyhotovovaní diela, ale i riešení reklamácií.

3.3. Súdu prvej inštancie bola spolu s podaním žalobcu z 9. decembra 2019 predložená i ďalšia fotodokumentácia, nad rámec fotodokumentácie tvoriacej prílohu reklamácie žalobcu zo 7. novembra 2017, preukazujúca stav diela (časť jeho vád), pričom žalobca nemá vedomosť o tom, že o uvedenú fotodokumentáciu (zo 7. novembra 2017 alebo z 9. decembra 2019) by odvolací súd dokazovanie doplnil, alebo že by dokazovanie v tomto rozsahu zopakoval, čo namietala.

3.4. Záver odvolacieho súdu potom, ako dokazovanie neúplne - nedostatočne zopakoval a údajne ho i doplnil o vykonanie neurčitých (neoznačených) neuvedených dôkazov, že odvolaním napadnutý prvoinštančný rozsudok treba vo výroku ako vecne správny potvrdiť, hoci čiastočne aj z iných dôvodov, žalobca považuje za nepreskúmateľný, ak je nezrozumiteľné to, o aké dôkazy bolo odvolacím súdom dokazovanie doplnené. Zároveň je nepreskúmateľné to, že odvolací súd nezopakoval dokazovanie v celom rozsahu, keď napr. úplne (ako celok) odignoroval pri svojom rozhodovaní výpoveď svedka z 9. decembra 2019, hoci je pre meritórne rozhodnutie významná a nezopakoval ani dokazovanie fotodokumentáciou nachádzajúcou sa v spise. V dôsledku uvedených vád, tak došlo zo strany odvolacieho súdu k závažnému porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces.

3.5. Odvolací súd v ods. 7. odôvodnenia uvádza, že ak ide o zodpovednosť za vady, táto bola upravená v Čl. VI Zmluvy o dielo, čo však nie je celkom pravdou. Žalobca totiž od počiatku súdneho konania poukazuje i na to, že zodpovednosť za vady je upravená aj v poslednej vete čl. III ods. 1. Zmluvy o dielo spôsobom, ktorým v spojení s jej čl. VI ods. 1., ide o neprijateľnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve podľa § 53 ods. 4 písm. d) OZ, ktorá je podľa jeho ods. 5 neplatnou, pretože v neprospech spotrebiteľa vedie k tomu, že spotrebiteľ sa vopred vzdáva svojich práv zo zodpovednosti dodávateľa za vady diela. Neprijateľná podmienka in concreto spočíva v tom, že táto podľa Čl. III ods. 1 a Čl. VI ods. 1 (spotrebiteľskej) Zmluvy o dielo na ujmu žalobcu vopred vylučuje zodpovednosť žalovaného ako dodávateľa za: (•) konštrukčné vady použitých materiálov, ktoré nemohli byť viditeľné pri montáži voľným okom (pozn.: žalovaný náterom konštrukcie takéto vady vedome za/u-kryl pred žalobcom), a tiež (•) konštrukčné vady materiálu existujúce ešte v čase jeho odovzdania žalobcovi ako spotrebiteľovi. Tým sa contra legem i contra bona fide vopred vylučuje zodpovednosť žalovaného ako dodávateľa pri uplatnení jeho zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu, a žalobca sa tak ako spotrebiteľ vopred, vo svoj neprospech a contra legem vzdáva svojich základných zákonných práv, hoci všetky materiály potrebné na vykonanie diela si obstarával žalovaný sám (Čl. III ods. 4. Zmluvy o dielo), pričom nebol viazaný pokynmi žalobcu (Čl. III ods. 3. Zmluvy o dielo). Z tohto dôvodu uvedenú zodpovednosť žalovaného nemožno vylúčiť. Je nesporné, že práve žalovaný vyberal (obstarával) všetok materiál na zhotovenie diela a tento materiál i zváral, teda práve žalovaný reálne skonštruoval dielo, čím za jeho konštrukčné vady musí jednoznačne zodpovedať práve on. Žalovaný preto konal nečestne, ak na vady zvarov žalobcu neupozornil, a nielenže ich zamaskoval náterom, ale vedomý si tejto vady, za ktorú

zodpovedá, svoju zodpovednosť neprijateľnou podmienkou v Zmluve o dielo na ujmu žalobcu ako spotrebiteľa vylúčil. Odvolací súd preto nemohol existenciu neprijateľnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve, ktorou je Zmluva o dielo, prehliadnuť a odignorovať, obzvlášť, ak na uvedené žalobca ako spotrebiteľ výslovne a opakovane poukazoval od počiatku a domáhal sa min. odpovede súdu k uvedenému.

3.6. Odvolací súd sa navyše v predposlednej vete ods. 12.2. odôvodnenia vyjadril tak, že povinnosťou súdu v spotrebiteľskom spore je vykonávať dôkazy ex offio práve pri identifikácii neprijateľných zmluvných podmienok v spotrebiteľných zmluvách, kedy paradoxne poukazujúc na túto svoju esenciálnu zákonnú povinnosť, sa jej uplatnenia odvolací súd bez odôvodnenia jednoducho zriekol (porušenie zákazu denegatio iustitiae). Treba zvýrazniť, že ak odvolací súd posudzoval práve otázky týkajúce sa aj väd diela a zodpovednosti žalovaného za ne, nemohol prehliadnuť to, ako je uvedené vlastne dojednané, a teda, nemohol prehliadnuť ani vytýkané neprijateľné zmluvné podmienky v Zmluve o dielo, ktorými sa žalobca ako spotrebiteľ vopred contra legem vzdáva svojich práv zo zodpovednosti žalovaného za vady a zhoršuje svoje postavenie pri uplatňovaní nárokov z väd zo zodpovednosti žalovaného. Závery odvolacieho súdu sú preto nielen nedostatočné a vnútorne nekonzistentné, ale zároveň si výslovne odporujú a ignorujú obsah súdneho spisu, ako i existenciu tak podstatnej skutočnosti, akou je i námietka žalobcu ohľadne existencie neprijateľných podmienok práve v súvislosti so zodpovednosťou žalovaného za vytýkané vady diela (t. j. bezprostredne sa týkajúcich spornej veci a žalovaného nároku).

3.7. V danej súvislosti žalobca vytýka i to, že súdy nižších inštancií sa nikdy nezaujímal ani o okolnosti, za ktorých bola Zmluva o dielo uzatvorená, najmä žiadnym spôsobom sa (vo väzbe na zistenie a posúdenie neprijateľných podmienok a nekalých obchodných praktík) ani len nepozastavili nad okolnosťami zjavnými, a to, že: (•) Zmluva o dielo bola podpísaná dňa 30. novembra 2016, na mieste odovzdania a prevzatia diela, (•) táto Zmluva o dielo bola vypracovaná žalovaným a žalobcovi ním bola predložená až v čase a na mieste odovzdania a prevzatia diela a (•) v deň podpisu Zmluvy, t. j. dňa 30. novembra 2016, bol podpísaný už aj Protokol o odovzdaní a prevzatí diela, taktiež vypracovaný žalovaným. Je teda zjavné, že žalovaný pri kontrakčnom procese od počiatku postupoval voči žalobcovi tak, aby zámerne vytvoril najmä časové obmedzenia (časovú núdzu) pri rozhodovaní sa žalobcu ako spotrebiteľa v súvislosti s podpisovaním dokumentov pripravených a predložených mu žalovaným prvýkrát na mieste samom. Ak by sa súdy nižších inštancií uvedeným zaoberali tak, ako im to vyplýva z § 295 a § 298 CSP, museli by dôjsť k záveru, že Zmluva o dielo obsahuje neprijateľné podmienky, jej uzavretie bolo dosiahnuté za použitia nekalých obchodných praktík a žalovaný uplatnil voči žalobcovi ako spotrebiteľovi nekalé obchodné praktiky, keď sa tento začal domáhať svojich nárokov z väd v súlade so zákonom.

3.8. Odvolací súd v napadnutom rozhodnutí poukázal (ods. 7. odôvodnenia) na to, že v Zmluve o dielo bola dojednaná záručná doba 24 mesiacov, pri prehrdzavení materiálu je však táto 10 rokov. Ručne bolo v Zmluve o dielo dopísané, že v prípade prehrdzavenia po dobu 24 mesiacov je zhotoviteľ (žalovaný) povinný vrátiť plnú cenu diela (žalobcovi). Odvolací súd pritom iba čisto formalisticky (bezobsažne) uviedol, že podľa žalovaného dielo nevykazuje vadu prehrdzavenia. Odvolací súd ale neuviedol, či dielo takúto vadu skutočne nevykazuje, ani neurčil, čo sa za „prehrdzavenie“ má považovať, hoci medzi stranami je o výklad tohto pojmu jednoznačne spor. Nepriamo sa z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia ale javí, že odvolací súd považuje za platné dojednanie zakladajúce žalobcovi nárok na vrátenie plnej ceny diela žalovaným, ak dielo do 24 mesiacov prehrdzavie (opak z ničoho nevyplýva). Min. skutočnosť, že dielo korózii nemalo podliehať preukazuje aj to, že žalovaný dňa 30. novembra 2016 dielo odmontoval, aby podľa dojednaných podmienok zabezpečil pozinkovanie konštrukcie diela a jej náter, čo preukazuje dojednanie strán podľa § 496 ods. 1 OZ o tom, že dielo má nadštandardne odolávať koróznym procesom. Jednoznačným úmyslom a vôľou pre doplnenie textu v Čl. VI ods. 3 Zmluvy o dielo bolo garantovať žalobcovi vymienené vlastnosti diela a umožniť mu ako spotrebiteľovi domáhať sa v prípade, že dielo začne do 24 mesiacov podliehať vplyvom korózných procesov - t. j. ak začne hrdzaviť alebo sa u neho prejavujú znaky toho, že podlieha korózii - vrátenia mu plnej ceny diela (4.628,94 eur) žalovaným. Avšak žalovaný, hoci s uvedeným súhlasil, neumožnil, aby takého

ustanovenie do Zmluvy o dielo v Čl. VI ods. 3 vpísal žalobca, pričom žalovaný doň sám vpísal text, v ktorom použil slovo „prehrdzavenia“ namiesto „hrdzavenia“, čím vedome do daného textu vniesol pochybnosti, aby ich následne mohol vykladať vo svoj prospech, t. j. na ujmu spotrebiteľa ako slabšej strany, ktorého tak zámerne uviedol do omylu. Uvedené napokon žalovaný aj plnohodnotne využíva v dôsledku neprimeraného formalizmu súdov nižších inštancií, ako i preto, že tieto súdy sa nikdy nezaoberali skutočnou vôľou strán ohľadne ručne doplneného obsahu Čl. VI ods. 3 Zmluvy o dielo, nikdy ju nevyložili a najmä preto, že postupovali nezákonne, keď na uvedené pochybné slovo neuplatnili výklad podľa § 35 ods. 2, § 54 ods. 1 posledná veta a ods. 2 OZ. V tejto súvislosti žalobca poukázal i na nálezy Ústavného súdu ČR z 19. júla 2022 sp. zn. I. ÚS 2337/2021, alebo z 10. júla 2008 sp. zn. I. ÚS 436/2005.

3.9. Odvolací súd napriek tomu, že neúplne zopakoval a údajne i doplnil dôkazy na odvolacom pojednávaní, vôbec sa nevenoval tomu, či žalobca má / môže mať nárok voči žalovanému podľa platného, rukou dopísaného dojednania v čl. VI ods. 3 zmluvy, ak súdu bolo min. fotodokumentáciou (zo 7. novembra 2017 i z 9. decembra 2019) a tiež inak plnohodnotne preukázané, že dielo v rozpore s § 496 ods. 1 OZ podlieha vplyvom korózných procesov, teda hrdzavie; čo zakladá podľa Čl. VI ods. 3 Zmluvy o dielo aj nárok žalobcu voči žalovanému na zaplatenie istiny 4.628,94 eur. Podľa žalobcu odvolací súd mal poskytnúť vzhľadom na vyššie uvedené i výklad rukou do Čl. VI ods. 3 Zmluvy o dielo platne dopísaného textu a najmä ustáliť / určiť to, čo možno považovať za „prehrdzavenie“ tak, aby jeho výklad zakladal logické a rozumné dôsledky, plne súladné so zákonom určenými výkladovými pravidlami podľa § 35 ods. 2, poslednej vety § 54 ods. 1 a § 54 ods. 2 OZ, ak je zjavné, že dielo malo podľa § 496 ods. 1 OZ nadštandardne odolávať všetkým vonkajším vplyvom korózných procesov, nemalo byť netesné a žalobca si dodržanie takéhoto záväzku žalovaného výslovne vymienil garanciou žalovaného vrátiť mu plnú cenu diela v prípade, že toto bude vonkajším koróznym procesom podliehať, s čím žalovaný súhlasil.

3.10. Žalobca ako ďalšiu vadu podľa § 420 písm. f) CSP tiež namieta zásadné nedostatky, a sčasti aj absenciu odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, jeho nepredvídateľnosť a arbitrárnosť, dosahujúcu až neprípustnú mieru svojvoľnosti. V ods. 7. odôvodnenia sa odvolací súd pokúša zhrnúť stav, aký po neúplnom zopakovaní a údajnom doplnení dokazovania zistil. Je však nutné uviesť, že v rámci toho odvolací súd vôbec neberie ohľad na výpoveď svedka, Ing. Milana Aujeského, z 22. septembra 2021, ktorý vypracoval Odborný posudok č. 027/2017, pričom v napadnutom rozhodnutí chýba akékoľvek odôvodnenie toho, prečo na jeho výpoveď odvolací súd neprihliadal, nezopakoval ju a taktiež pri záveroch uvedených odvolacím súdom niet absolútne žiadneho odkazu, zmienky, resp. čo i len takej úvahy odvolacieho súdu, ktoré by mali väzbu na výpoveď tohto svedka a skutočnosti z nej zistené. Odvolací súd dokonca kreuje i také závery, ktoré jednoducho nie sú pravdivé, pretože boli vyvrátené práve výpoveďou tohto svedka.

3.11. Žalobca musí uviesť, že ako vadu napadnutého rozhodnutia vníma, že odvolací súd vôbec nevzal do úvahy to, že žalobca opakovane poukazoval i na potrebu uplatnenia § 469 OZ, z ktorého mal súd vychádzať pri ustálení vlastností, účelu a akosti diela. Žalobca na potrebu uplatnenia tohto ustanovenia poukazoval i na odvolacom pojednávaní. Napriek uvedenému nikde v tele odôvodnenia napadnutého rozhodnutia niet zmienky, ba ani len odkazu, na ustanovenie § 496 OZ. Treba ale uviesť, že sporové strany sa dohodli, že dielo bude mať v zhode s § 496 ods. 1 OZ vlastností, vďaka ktorým bude nadštandardne odolávať vplyvom korózných procesov, pretože dielo malo byť protikorózne ošetrené pozinkovaním a následne i náterom. Akosťou diela sa však odvolací súd vôbec nezaoberal, ani nevysvetlil prečo. Avšak z výpovede svedka dňa 22. septembra 2021 (ktorú odvolací súd contra legem odignoroval) vyplýva, že žalovaný v skutočnosti plnil žalobcovi v najnižšej možnej akosti, keď zo štyroch možných tried plnenie žalovaného spadá do poslednej kategórie EXC1, t. j. najnižšej triedy vyhotovenia, kde podľa presnosti vyhotovenia ide o najjednoduchší výrobok, na ktorý sa nekladú žiadne požiadavky ohľadne jeho presnosti na mm.

3.12. Odvolací súd v ods. 11.1. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia uviedol, že v priebehu záručnej doby sa vyskytli vady, ktoré žalobca ako spotrebiteľ reklamoval listom zo 7. novembra 2017. Odvolací

súd preto považoval za potrebné posúdiť, či v zmysle § 648 OZ ide o vady odstrániteľné alebo neodstrániteľné. Takéto posúdenie odvolacieho súdu však nemôže byť správne, ak odvolací súd z neznámeho dôvodu: a) vôbec neprihliadol na výpoveď svedka z 22. septembra 2021, ktorý za VÚZ spísal Odborný posudok č. 027/2017, b) vôbec sa nezaoberal uplatnením § 469 OZ k posudzovanej veci, c) absolútne sa nezaoberal ručne doplneným a platným dojednaním podľa Čl. VI ods. 3. Zmluvy o dielo. Pokiaľ odvolací súd vôbec nezohľadnil vyššie uvedené, nemohol odpovedať ani na otázku, ktorú sám označil ako podstatnú pre jeho rozhodnutie, a keď na ňu i tak odpovedal, jeho závery sú nepresvedčivé, nepreskúmateľné a chybné.

3.13. Žalobca nemôže súhlasiť s odvolacím súdom neúplne a chybné určeným záverom o tom, že „dielo malo vady odstrániteľné“ už i vzhľadom na vyššie uvedené. Pre zopakovanie, ak dielo malo byť plne rezistentné voči vplyvom korózných procesov, keďže za týmto účelom bolo / malo byť pozinkované a ošetrené i náterom, pričom žalobca mal ex contractu platne dojednané oprávnenie požadovať od žalovaného aj vrátenie plnej ceny diela práve z dôvodu, ak táto vlastnosť diela nebola zabezpečená a uvedené sa prejavilo počas 24 mesiacov, potom treba uviesť, že sa jednalo o takú vlastnosť diela, ktorá bola min. pre žalobcu veľmi podstatná, kedy nesplnenie uvedeného je plne na ťarchu žalovaného.

3.14. Okrem toho treba odvolaciemu súdu vytknúť i to, že všeobecné oprávnenie akejkoľvek osoby v postavení objednávateľa na „zrušenie zmluvy“ podľa § 648 ods. 2 OZ (lex generalis) dal nesprávne do konfliktu s osobitným / špeciálnym oprávnením výlučne spotrebiteľa (viď § 2 písm. a) zák. č. 250/2007 Z. z.) na „odstúpenie od zmluvy“ podľa § 18 ods. 4 zákona č. 250/2007 Z. z. (lex specialis), keď pred špeciálnym a neskorším ustanovením zákona uprednostnil všeobecné a staršie ustanovenia všeobecného predpisu občianskeho práva. Odvolací súd tým zjavne nevzal do úvahy osobitné postavenie žalobcu ako spotrebiteľa vystupujúceho na strane objednávateľa, hoci mal za preukázané, že postavenie spotrebiteľa mu prináleží (pozn.: nie každý objednávateľ je i spotrebiteľom). Odvolací súd tým však súčasne nesprávne uplatnil i princípy „lex specialis derogat legi generali“ (špeciálna úprava § 18 ods. 4 zákona č. 250/2007 Z. z. má prednosť pred všeobecnou úpravou § 648 ods. 2 OZ) a „lex posterior derogat legi priori“ (neskorší / novší zákon č. 250/2007 Z. z. má prednosť pred úpravou skoršieho / staršieho Občianskeho zákonníka). Podľa názoru žalobcu, špeciálne oprávnenie spotrebiteľa na odstúpenie od zmluvy podľa § 18 ods. 4 zákona č. 250/2007 Z. z. nemožno podmieňovať splnením iných podmienok, viažucich sa na vznik iného oprávnenia inej osoby, ktorá nemusí vystupovať ani len v postavení spotrebiteľa, spočívajúceho v inom jej práve „zmluvu zrušiť“.

3.15. Odvolací súd v ods. 11.2. odôvodnenia uvádza, že list žalobcu z 27. novembra 2017, ktorý žalobca označuje ako ďalšiu reklamáciu, nepovažuje za ďalšiu reklamáciu, poukazujúc na formálne označenie listu, podľa ktorého žalobca ním iba odpovedá na vyjadrenie žalovaného. Žalobca však má za to, že odvolací súd mal povinnosť list žalobcu z 27. novembra 2017 posudzovať podľa jeho obsahu, pričom to, ako je právny úkon formálne označený je bez právneho významu. Z časti „Ad.3“) vyplýva, že žalobca expressis verbis uviedol, cit.: „uplatňujem v záručnej dobe i reklamáciu na vady „protikorózneho ošetrovania“ diela“. Už len z toho je zjavné, že žalobca si uplatnil voči žalovanému nároky zo zodpovednosti žalovaného z vád (t. j. došlo k reklamacii podľa § 2 písm. l) zák. č. 250/2007 Z. z.), avšak nie diela ako takého, ale vád žalovaným vykonanej protikorózneho ochrany / ošetrovania po prevzatí diela, ku ktorej aj podľa výpovede žalovaného zo 4. decembra 2019 došlo tak, že „najprv sa odmontovala železná konštrukcia brány, došlo k jej očisteniu a opieskovaniu, a následne k povrchovému (žiarovému) pozinkovaniu železnej konštrukcie brány z jej vonkajšej strany, na ktorú sa tryskou naniesol zinok“. Podľa názoru žalobcu na jednej strane (•) dodanie, montáž a vykonanie posuvnej brány, bránky dvojkrídlovej brány a troch plotových dielov je iným plnením, ako na druhej strane (•) „vykonanie pozinkovania a následného náteru“ na železnej konštrukcii už dodaného diela. Na uvedenom nič nemení to, že takéto rozdielne vady, resp. vady rozdielnych plnení, sa môžu prejavovať podobným, či rovnakým spôsobom. Nemôže byť na ujmu žalobcu to, ak ako spotrebiteľ z opatrnosti uplatní reklamáciu aj voči plneniu, ktorým je poskytnutie protikorózneho ochrany, ak by mohlo byť neisté, či ide o súčasť plnenia Zmluvy o dielo alebo o samostatné zmluvné plnenie, ak je takáto neistota spôsobená práve žalovaným, ktorý Zmluvu o dielo spísal a pripravil spôsobom, ktorým do vzťahu strán zaviedol množstvo rozporov. Reklamácia žalobcu z 27. novembra 2017 sa preto týkala vád takého iného plnenia žalovaného, ktoré je

síce súčasťou Zmluvy o dielo, avšak už vo svojej podstate je odlišným od vád reklamovaných listom žalobcu zo 7. novembra 2017.

3.16. Žalobca považuje za vadný (nesprávny) aj záver odvolacieho súdu o tom, že ako spotrebiteľ nemal právo od Zmluvy o dielo odstúpiť podľa § 18 ods. 4 zákona č. 250/2007 Z. z., hoci 30-dňová lehota na vybavenie reklamácie uplynula márne. Aj keď žalobca súhlasí s tým, že uplatniť právo odstúpiť od zmluvy podľa § 18 ods. 4 zákona č. 250/2007 Z. z. možno, len ak reklamovaná vada skutočne (objektívne) existuje, žalobca má za to, že v ods. 11.1. napadnutého rozhodnutia odvolací súd existenciu reklamovanej vady potvrdil. Odvolací súd sa pritom v rámci odôvodnenia opakovane odvoláva na Odborný posudok č. 027/2017, žalobca preto považuje za žiaduce, aby práve v súvislosti naň bolo skúmané to, či dielo bolo bezvadné, a či za reklamované vady ne/zodpovedal žalovaný a prečo.

3.17. Záver odvolacieho súdu v ods. 12.2. odôvodnenia o tom, že žalobca v konaní nenavrhol vykonanie žiadnych dôkazov na preukázanie ním tvrdených vád, nie je pravdou, pretože žalobca súdu predložil značne rozsiahlu fotodokumentáciu, zabezpečil vypočutie svedka, ktorý vyhotovil Odborný posudok č. 027/2017, jeho výsledky výpovedou skorigoval a tiež zrelativizoval, pričom jeho výsluch odvolací súd odignoroval rovnako, ako komunikáciu strán cez aplikáciu WhatsApp, ktorú žalobca súdu tiež predložil (z ktorej vyplýva i dohoda, že žalovaný vráti žalobcovi celú cenu diela) a pod. Uvedené však bolo márne, ak súd porušuje princíp denegatio iustitiae a takéto dôkazy na ujmu žalobcu ako spotrebiteľa nevykoná, resp. prehliada, a to systematicky vždy vtedy, ak by to mohlo byť na prospech žalobcu ako spotrebiteľa. Takýto svoj postup / postoj ale odvolací súd vôbec v odôvodnení napadnutého rozhodnutia nevysvetľuje, na ujmu vecí ako takej i na ujmu žalobcu.

3.18. Nečakanými, prekvapivými sú závery odvolacieho súdu zachytené v ods. 14. jeho odôvodnenia, podľa ktorých aj keby odstúpenie žalobcu od Zmluvy o dielo bolo platné, súd by jeho žalobe aj tak nevyhovel. Odvolací súd uviedol, že „súčasná prax sa pomerne jednotne prikláňa“ k záveru, že v synalagmatických záväzkoch je žalobca povinný v žalobe vymedziť vzájomnú podmienenosť plnení účastníkov konania, ak už sám svoju povinnosť nesplnil. Odvolaciemu súdu však žalobca vytýka, že sám v odôvodnení pripustil, že v danej otázke nejde o jednotnú súdnu prax, pretože ide iba „o pomerne jednotný príklon“ súdov. Použitím slova „pomerne“ (viď jeho význam v zmysle § 2 ods. 2 a 3 zákona č. 270/1995 Z. z. o štátnom jazyku Slovenskej republiky v z. n. p.) totiž odvolací súd v tomto smere zjavne pripustil určitú relativitu, teda nie jednoznačnú jednotu. Inými slovami, takáto súdna prax je nejednotná. Ak odvolací súd má za to, že ide o určitú „súdnú prax“, argumentoval v tomto smere iba dvomi rozhodnutiami; rozsudkom Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/115/2008 a uznesením Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 119/2014. Avšak podstatným v súvislosti s nimi je to, že na rozdiel od prejednávanej veci, vo veciach pod sp. zn. 3Cdo/115/2008, ani sp. zn. I. ÚS 119/2014 žiadnej strane sporu nepatrilo postavenie spotrebiteľa. Znamená to, že sa nejednalo o konanie so slabšou stranou sporu, čo zásadným spôsobom spochybňuje nekritické a nepriliehavé uplatnenie ich záverov aj na prejednávajúcu vec. Ak v uvedených iných konaniach sa nejednalo o spor so slabšou stranou, nakoľko žiaden účastník nebol v postavení spotrebiteľa, pričom ani skutkovo-právny stav nemožno stotožniť so skutkovo-právnym stavom veci prejednávanej odvolacím súdom, potom nekritická aplikácia takýchto záverov je contra legem a nerešpektuje ani princíp ochrany spotrebiteľa (viď napr. rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/1/2012, 6MCdo/9/2012, 2MCdo/1/2012 a i.).

3.19. Tvrdenie odvolacieho súdu, že žalobca bol pre svoj úspech v konaní (pozn.: ktorý by ale i tak podľa odvolacieho súdu nedosiahol, lebo jeho odstúpenie od Zmluvy o dielo nevyvolalo právne účinky) povinný žalovať žalovaného i o prevzatie diela, tak neprilieha k realite a odporuje princípom ochrany spotrebiteľa. Na žalovaného ako povinného je totiž dlhodobo vedená peňažná exekúcia na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 28Ek/2116/2021, vykonávaná u súdneho exekútora JUDr. Olgy Rehákovéj, v prospech oprávneného: KOOPERATIVA poisťovňa, a. s. Vienna Insurance Group, čo znamená, že žalovaný nie je schopný plniť svoje záväzky. Pokiaľ by tak žalobca vrátil, alebo musel vrátiť žalovanému vadné dielo, toto by bolo speňažené súdnym exekútorom za účelom uspokojenia iného veriteľa, pričom voči žalovanému platia účinky inhibítoria, teda zákazu nakladania s jeho majetkom, podliehajúcim exekúcii.

3.20. Mimochodom (obiter dictum) žalobca nesúhlasí ani s tým, že ak aj podľa odvolacieho súdu bola žaloba žalobcu vadná (hoci podľa súdu prvej inštancie žiadnou vadou netrpela), tento nemal vzhľadom na § 160 CSP poučovaciu povinnosť voči nemu a nemusel postupovať podľa § 129 ods. 1 a nasl. CSP. Podľa žalobcu, ak bola jeho žaloba neúplná, bolo zákonnou povinnosťou odvolacieho súdu vyzvať žalobcu na doplnenie alebo opravu neúplnej žaloby, a to podľa § 129 CSP (nie § 160 CSP), čo žiaden súd nikdy nespravil. Argumentácia odvolacieho súdu tým, že odstraňovanie väd podania vo veci samej podľa § 129 CSP (in concreto odvolacím súdom tvrdenej neúplnosti) je realizáciou všeobecnej poučovacej povinnosti podľa § 160 CSP je nesprávna a predstavuje absolútne nepochopenie (osobitnej) povinnosti uloženej súdu v § 129 CSP.

3.21. Pokiaľ ide o samotnú výzvu súdu, a to, že strany sa v zmysle ods. 9.1. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nevyjadrili k použitiu § 457 OZ treba uviesť, že strany sa k uvedenému nevedeli vyjadriť, nakoľko odvolací súd nijako nenaznačil a ani neuviedol, akým spôsobom ho zamýšľa uplatniť, resp. s akým cieľom, a teda nebolo sa k čomu vyjadriť, ak strany nevedeli, prečo sa k uvedenej výzve majú vyjadriť a s akým konkrétnym cieľom (ako?) ho odvolací súd uplatniť chce.

3.22. Žalobca má napokon za to, že odvolací súd nerešpektoval ani ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších autorít, týkajúcu sa aplikácie princípov ochrany spotrebiteľa, vyplývajúcu najmä z uznesení Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/1/2012, 6MCdo/9/2012, 2MCdo/1/2012, podľa ktorých: a) novšiemu princípu ochrany spotrebiteľa ustupuje starší princíp „vigilantibus iura scripta sunt“ (práva patria bdelym), b) novšiemu princípu ochrany spotrebiteľa ustupuje starší princíp „ignorantia iuris no excusat“ (neznalosť zákona neospravedľuje).

3.23. Dovolateľ navrhol zrušiť rozsudok krajského súdu a rozsudok okresného súdu a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a priznať mu plnú náhradu trov dovolacieho konania proti žalovanému, pričom si uplatnil nárok na náhradu trov celého konania.

4. Žalovaný v písomnom vyjadrení k dovolaniu žalobcu uviedol, že s a stotožňuje s rozhodnutím okresného a krajského súdu a nesúhlasí s argumentáciou žalobcu, ktorou sa závery súdov snaží spochybniť. Navrhol, aby najvyšší súd zamietol dovolanie žalobcu ako nedôvodné a zaviazal žalobcu na náhradu trov dovolacieho konania, ktoré žalovanému vznikli, a to v rozsahu 100 %.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP) bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) preskúmal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je potrebné zamietnuť.

6. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých civilný súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011).

7. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami, ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci najvyššieho súdu (m. m. napr. IV. ÚS 35/02, II. ÚS 324/2010, III. ÚS 550/2012).

8. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu

odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

9. V danom prípade žalobca vyvodil prípustnosť podaného dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9.1. Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu v zmysle § 420 písm. f) CSP je a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9.2. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na neustrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie Ústavou Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

9.3. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

10. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

11. Žalobca v rámci uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP namietal nesprávny procesný postup odvolacieho súdu (aj súdu prvej inštancie), nedostatky v procese dokazovania a zistenia skutkového stavu, aj právneho posúdenia veci odvolacím súdom, arbitrárnosť a prekvapivosť rozsudku odvolacieho súdu, nedostatok jeho riadneho a presvedčivého odôvodnenia.

12. Dovolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že procesný postup odvolacieho súdu hodnotiac ho v celkovom kontexte vrátane procesu dokazovania, sa nevymykal zo zákonného rámca CSP a bol vedený spôsobom, ktorým odvolací súd neznemožnil žalobcovi realizovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že by tým došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces.

13. Pokiaľ dovolateľ namietal nesprávny procesný postup odvolacieho súdu v procese dokazovania a nedostatočne zistený skutkový stav, dovolací súd najskôr k dokazovaniu na odvolacom súde považuje za potrebné uviesť, že ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem, odvolací súd na prejednanie odvolania vždy nariadi pojednávanie (§ 385 ods. 1 CSP).

Odvolací súd sám zopakuje dokazovanie v potrebnom rozsahu, ak má za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 384 ods. 1 CSP). Odvolací súd môže doplniť dokazovanie vykonaním ďalších dôkazov navrhnutých stranou, ak ich napriek návrhu strany nevykonal súd prvej inštancie (§ 384 ods. 2 CSP) a tiež za podmienok podľa § 366 CSP (§ 384 ods. 3 CSP). O tom, či je potrebné vo veci zopakovať alebo doplniť dokazovanie, rozhoduje odvolací súd.

13.1. Väzanosť odvolacieho súdu skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), sa vzťahuje na skutkové zistenia uvedené v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie. Odvolací súd ich môže zmeniť alebo doplniť, prípadne inak modifikovať iba po vykonaní, t. j. po opakovaní alebo doplnení dokazovania. Opakovaním dôkazov vykonaných súdom prvej inštancie sa v zmysle ustanovenia § 384 ods. 1 CSP rozumie opakovanie nie všetkých dôkazov, na ktorých je rozhodnutie odvolacieho súdu založené, ale iba takých dôkazov, o výsledkoch správnosti ktorých má odvolací súd pochybnosti, ide tak o zopakovanie dokazovania v potrebnom rozsahu (§ 384 ods. 1 CSP in fine).

13.2. V prejednávanej veci dovolací súd predovšetkým akcentuje, že odvolací súd na prejednanie odvolania žalobcu nariadil pojednávanie (27. apríla 2023), na ktorom v zmysle § 385 ods. 1 CSP zopakoval a doplnil dokazovanie podľa § 204 a § 384 ods. 1 a 2 CSP, a to listinnými dôkazmi, ktoré považoval pre rozhodnutie v o veci za podstatné (bod 6. rozhodnutia krajského súdu). Zároveň na odvolacom pojednávaní (27. apríla 2023) odvolací súd vzhľadom na predmet konania upozornil strany v zmysle § 382 CSP na možnosť použitia okrem ustanovení § 18 ods. 4 zákona č. 250/2007 Z. z., § 648 Občianskeho zákonníka, aj ustanovenia § 457 Občianskeho zákonníka, nakoľko v danom prípade ide o synalagmatický záväzok. Súčasne odvolací súd na tomto pojednávaní vyzval strany, aby sa k možnému použitiu uvedených zákonných ustanovení vyjadrili. Odvolací súd týmto procesným postupom vytvoril stranám (aj žalobcovi) priestor, aby sa mohli ústne na pojednávaní k meritu veci vyjadriť, aby sa mohli vyjadriť k tvrdeným skutočnostiam a vykonaným dôkazom, prípadne navrhnúť na ich vyvrátenie dôkazy, a aby sa vyjadrili k možnému použitiu vyššie uvádzaných ustanovení a aj k právnym dôsledkom z nich vyplývajúcich.

13.3. Nenáležitá je potom tvrdenie dovolateľa, že odvolací súd rozhodol vo veci na základe nesprávneho procesného postupu v procese dokazovania a neúplných skutkových zistení, ktoré neboli predmetom dokazovania. Odvolací súd zopakujúc a doplniac dokazovanie podľa § 204 a § 384 ods. 1 a 2 CSP listinami, v potrebnom rozsahu postupoval v súlade s o zákonným procesným postupom, zásadou kontradiktórnosti konania s cieľom predísť tzv. prekvapivému súdному rozhodnutiu aj aplikáciou § 382 CSP, ktorého účelom je práve predchádzanie vydávaniu prekvapivých rozhodnutí. Ak dovolateľ tvrdil, že rozhodnutie odvolacieho súdu bolo pre neho prekvapivé, dovolací súd uvádza, že odvolací súd nezaložil v podstatnom svoje rozhodnutie na aplikácii ustanovenia právneho predpisu, ktoré v konaní pred súdom prvej inštancie nebolo použité; nezaložil svoje rozhodnutie ani na iných skutkových zisteniach, ktoré by nezistil prípadným dokazovaním, keď odvolací súd vec právne posúdil v zhode so záverom okresného súdu, že právne účinky spojené s odstúpením od zmluvy podľa § 457 OZ nenastali, pretože neboli splnené podmienky na platné odstúpenie žalobcu od zmluvy o dielo, preto je jeho žaloba o zaplatenie sumy 4.628,94 eur s príslušenstvom nedôvodná. Odvolací súd oproti rozsudku súdu prvej inštancie navyše dodal, že aj keby predmetné odstúpenie bolo platné, nebolo by možné žalobe vyhovieť, lebo ide o synalagmatický vzťah, kedy je žalobca ako dominus litis povinný vo svojom návrhu vymedziť vzájomnú podmienenosť plnení účastníkov konania, pokiaľ už sám svoju povinnosť nesplnil. K takýmto situáciám dochádza najčastejšie pri žalobách o vrátenie vzájomných plnení z neplatnej alebo zrušenej zmluvy podľa § 457 Občianskeho zákonníka. Petit žaloby musí byť zrozumiteľne formulovaný, napr. že žalovaný je povinný oproti splneniu povinnosti žalobcu. V opačnom prípade nemôže súd žalobe vyhovieť a musí ju aj bez námietky žalovaného zamietnuť. (...) Súd prvej inštancie sa vôbec nezaoberal tým, že žalobca sa domáha nároku z neplatnej zmluvy o dielo, a to vrátenia odmeny za dielo, hoci sám žalobca nevrátil žalovanému plnenie poskytnuté žalovaným, a to vrátenie diela. V danom prípade ide o vzťah synalagmatický, žalovaný poskytol plnenie tým, že vykonal dielo a žalobca poskytol plnenie tým, že žalovanému zaplatil odmenu za vykonané dielo. V zmysle ustanovenia § 457 sú povinné strany zmluvy, ktorá bola zrušená, vrátiť si vzájomné plnenie. Žalobca nepreukázal, že pred podaním žaloby z jeho

strany prišlo k vráteniu poskytnutého plnenia žalovaného, a to vrátením dodanej a namontovanej brány. Žalobca v podanej žalobe nereflektoval na to, že v podanej žalobe ide o synalagmatický vzťah a petit žaloby neobsahoval povinnosť žalobcu vrátiť plnenie žalovanému a obsahoval len povinnosť vrátiť plnenie žalobcovi. V zmysle vyššie uvedenej judikatúry mal súd prvej inštancie aj bez skúmania ostatných dôvodov uvedených v žalobe žalobu zamietnuť. (bližšie pozri bod 14. rozsudku odvolacieho súdu). Aj k uvedenému mal žalobca možnosť vyjadriť sa na odvolacom pojednávaní, pokiaľ tak neurobil, nie je to možné pričítať na ťarchu súdu ani so zreteľom na jeho argumentáciu, že odvolací súd nijako neoznačil a ani neuviedol, akým spôsobom, resp. s akým cieľom zamýšľa uplatniť § 457 OZ, pretože ak odvolací súd postupuje podľa § 382 CSP, jeho povinnosťou je iba vyzvať strany, aby sa vyjadrili k možnému použitiu určitého zákonného ustanovenia. Zo žiadneho zákonného ustanovenia CSP vrátane § 382 CSP nevyplýva povinnosť odvolaciemu súdu označiť, uviesť akým spôsobom, resp. s akým cieľom zamýšľa uplatniť určité zákonné ustanovenie, t. j. v tomto prípade § 457 OZ tak, ako to interpretuje dovolateľ.

13.3.1. Nedošlo tak k naplneniu prekvapivého rozhodnutia odvolacieho súdu tak, ako ho vymedzil ústavný súd v náleze z 1. apríla 2020 sp. zn. III. ÚS 52/2019, podľa ktorého „zo základného pojmu práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky vyplýva aj zákaz tzv. prekvapivých rozhodnutí. O prekvapivé rozhodnutie ide aj v prípade, ak inštančne nadriadený (spravidla odvolací) súd úplne alebo podstatne zmení právne východiská, podľa ktorých bola vec dosiaľ posudzovaná, a neumožní sa účastníkom vyjadriť k tejto zmene. Typicky pôjde o zmenu právnej kvalifikácie relevantných skutkových zistení alebo rozhodujúcich skutkových okolností, a to za situácie, keď počas konania predchádzajúceho takejto zmene nemali strany pochybnosť o inej, dovtedy zvažovanej kvalifikácii (vychádzajúc z priamej informácie súdu alebo z iných podstatných skutočností). Prekvapivosť rozhodnutia môže spočívať v aplikácii právnej normy, ktorá dosiaľ v konaní nebola použitá sporovými stranami ani súdom, alebo k zmene právneho názoru súdu vyvolanej dôkazom vykonaným alebo skutočnosťou zistenou až v odvolacom konaní, ku ktorým sa účastník nemal možnosť vyjadriť. Posúdenie, či v danom prípade ide o prekvapivé rozhodnutie, bude vždy závisieť od konkrétnych skutkových okolností. Iba odlišná interpretácia totožného zákonného ustanovenia aplikovaného na zhodný skutkový stav nemôže spôsobiť prekvapivosť súdneho rozhodnutia.“

13.3.2. Pre úplnosť dovolací súd odkazuje na už dávnejšiu judikatúru najvyššieho súdu (R 56/2012), ktorá zastávala názor, že potvrdzujúce rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré argumentačne dopĺňa dôvody uvedené už súdom prvého stupňa (nad ich rámec uvádza ešte aj ďalšie, z pohľadu prvoinštančného konania nové dôvody), nie je prekvapivé a takýto postup odvolacieho súdu neodníma účastníkovi možnosť konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f) OSP). Dovolací súd zároveň dodáva, že tieto závery síce boli vyslovené v judikatúre za právneho stavu účinného do 30. júna 2016, zmeny v právnej úprave dovolania a odvolacieho konania podľa CSP, ktoré nadobudli účinnosť od 1. júla 2016, sa podstaty a zmyslu uvedených názorov nedotkli, preto ich treba považovať aj naďalej za aktuálne.

13.4. Ešte na podporu správnosti procesného postupu odvolacieho súdu aj aplikáciou § 457 OZ (v znení: ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal) a k námietke dovolateľa o nečakanom a prekvapivom závere odvolacieho súdu v jeho bode 14. odôvodnenia, podľa ktorého aj keby odstúpenie žalobcu od Zmluvy o dielo bolo platné, súd by jeho žalobe aj tak nevyhovел s poukazom na synalagmatický záväzok, považuje dovolací súd dať do pozornosti rozhodnutie najvyššieho súdu Cpj 42/77 (R 2/1978), v zmysle ktorého „Pri vyhovení žalobe, ktorou sa uplatňujú nároky zo zrušenej zmluvy, musí súd výrokom rozsudku vyjadriť synalagmatickú (vzájomnú) povahu záväzku na vrátenie kúpnej ceny, ktorý vyplýva z účinného prejavu kupujúceho občana o zrušení zmluvy. Táto povaha záväzku je daná ustanovením § 457 ods. 1 OZ. Nemožno sa teda obmedziť iba na výrok, že žalovaná obchodná organizácia je povinná žalobcovi vrátiť cenu predanej veci, ale treba viazať túto povinnosť žalovanej obchodnej organizácie na povinnosť žalobcu vydať kúpenú vec. Bez takto založenej vzájomne podmienenej povinnosti oboch účastníkov zrušenej zmluvy by sa nesplnil účel sledovaný ustanovením § 457 ods. 1 OZ, ktoré upravuje vzájomnú povinnosť oboch účastníkov zrušenej zmluvy vrátiť druhému účastníkovi všetko, čo podľa zmluvy dostal, ale naopak došlo by k neoprávnenému majetkovému prospechu na strane jedného z účastníkov zrušenej zmluvy.“

(mutatis mutandis pozri rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/115/2008, 1Cdo/190/2018). Z uvedeného judikátu vyplýva, že v prípade domáhania sa žalobcom vrátenia zaplatenej ceny zo zrušenej zmluvy je povinný súd rozhodnúť aj o povinnosti žalobcu vydať synalgamaticky plnenie (protihodnotu), ktoré mu žalovaný na základe zrušenej zmluvy plnil. V tejto spojitosti dovolací súd poznamenáva, že ak sú naplnené predpoklady aplikovateľnosti právneho režimu § 457 OZ, zákonodarca normuje osobitnú reštitučnú právnu povinnosť vo vzťahu k subjektom neplatnej alebo zrušenej zmluvy. Táto reštitučná povinnosť má synalagmatickú, teda vzájomne podmienenú povahu. In concreto to teda znamená, že domáhať sa splnenia záväzku môže len ten, kto (i) sám svoj záväzok splnil skôr ako protistrana, prípadne preukáže, že (ii) je pripravený ho splniť oproti plneniu protistrany. V tom spočíva vzájomná podmienenosť plnení z neplatnej alebo zrušenej zmluvy (Števíček, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedláčko, F., Tomašovič, M. a kol., Občiansky zákonník II, § 451 - § 880, 2. vydanie, Komentár, Praha: C. H. Beck, 2019, s. 1742).

14. Dovolať v dovolaní spochybňuje vykonané dokazovanie a zistenie skutkového stavu a tvrdí, že k porušeniu práva na spravodlivý proces došlo dokazovaním neúplným a nedostatočne zopakovaným a doplnením o vykonanie neurčitých, neuvedených dôkazov, ich nesprávnym vyhodnotením, a tak nesprávnym zistením skutkového stavu. K čomu dovolací pripomína, že dokazovanie je časť civilného súdneho konania, v rámci ktorého si súd vytvára poznatky potrebné na rozhodnutie vo veci. V dokazovaní sa súd obmedzuje len na zisťovanie skutkových poznatkov (poznatkov o skutkových okolnostiach, ktoré zakladajú a odôvodňujú prejednáváný nárok). Strany boli povinné označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, pričom za dôkaz môžu slúžiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť stav veci, najmä výsluch svedkov, listiny, znalecký posudok, správy a vyjadrenia orgánov a právnických osôb, obhliadka a výsluch strán sporu (§ 132 ods. 1 a § 187 ods. 1 a 2 CSP). O tom, ktoré z navrhovaných dôkazov (ale aj tých, ktoré nie sú navrhované) budú vykonané, prípadne akým spôsobom, rozhoduje výlučne súd, a nie strany sporu (§ 185 ods. 1 CSP). Procesné oprávnenie navrhovať dôkazy žalobca v danej veci aj využil, nebolo mu odňaté. Pokiaľ odvolací súd nevykonával všetky dôkazy podľa predstáv žalobcu, nešlo o postup vylučujúci žalobcu z realizácie procesného práva, ktoré mu Civilný sporový poriadok priznáva. Napokon z bodu 6. rozsudku odvolacieho súdu vyplýva jasne a zreteľne, aké dôkazy odvolací súd vykonal, resp. v akom potrebnom rozsahu odvolací súd zopakoval a doplnil dokazovanie.

14.1. Pokiaľ krajský súd na to, aby ustálil skutkový stav, ktorý mu umožňuje meritórne rozhodnúť, vykonal iba časť navrhnutých dôkazov, konal v rámci svojich kompetencií, pričom rozsah vykonaného dokazovania nie je závislý od vôle sporových strán. V opačnom prípade by, okrem iného, mohlo dochádzať k rozsiahlym prietahom v konaní, nakoľko by súd nemal oprávnenie odmietnuť ani vykonanie takých dôkazov, ktoré k ustáleniu skutkových okolností prejednávaneho sporu nevedú, dokonca ho maria. Odvolací súd v tejto súvislosti po zopakovaní a doplnení dokazovania v potrebnom rozsahu považoval zistený skutkový stav pre potreby rozhodnutia tohto sporu za dostatočný. Takýto postup súdu je plne v súlade s jeho postavením v civilnom procese. Určujúcim kritériom je v takomto prípade ustálenie skutkového stavu pre rozhodnutie. Pokiaľ odvolaciemu súdu postačovali vykonané dôkazy na rozhodnutie vo veci a mal za to, že ďalšie dôkazy nie sú spôsobilé nastrbiť záver o zamietnutí žaloby, napokon strany sporu žiadne ďalšie dokazovanie ani nenavrhli, bolo plne v súlade so zákonom i logikou, keď konštatoval, že žalobca v konaní existenciu väd tvrdil, avšak ich nepreukázal (neuniesol dôkazné bremeno), pretože samotné zmeškanie lehoty na vybavenie reklamácie samo osebe bez ďalšieho nezakladá dôvod na odstúpenie od zmluvy tak, ako to spravil žalobca, keď na zhotovenom diele musia skutočne existovať reklamačné vady, ktoré umožňujú odstúpenie od zmluvy (pozri body 11.1. a 11.2.). Podstatou inštitútov bremena tvrdenia a dôkazného bremena procesnej strany je tvrdiť a preukázať svoj nárok, pričom ale o tom, či niektorý dôkaz je relevantný k posúdeniu podstaty veci, je plne v súlade s podstatou civilného procesu, vecou posúdenia konajúceho súdu a nie strany konania. Nie každý dôkaz je spôsobilý zmeniť úvahy súdu smerom k posúdeniu sporu a do dôkaznej núdze sa môže procesná strana dostať, aj keď navrhne viacero dôkazov, ktoré ale nie sú relevantné pre rozhodnutie veci.

14.2. Hodnotenie dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej hodnotí vykonané dôkazy z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Aktuálna procesná právna úprava vychádza (rovnako ako

právna úprava Občianskeho súdneho poriadku účinná do 30. júna 2016) zo zásady voľného hodnotenia dôkazov, vyplývajúcej z ústavného princípu nezávislosti súdov. Táto zásada, vychádzajúca z čl. 15 základných princípov CSP a normatívne rozvinutá v § 191 ods. 1 CSP znamená, že záver, ktorý si sudca z vykonaných dôkazov urobí, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu. Postup sudcu ale neznamená, že sudca nie je viazaný ústavnými princípmi predvídateľnosti a zákonnosti rozhodnutia. Naopak, konečné meritórne rozhodnutie musí vykazovať logickú, funkčnú a teleologickú zhodu s priebehom konania (porovnaj Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol., *Civilný sporový poriadok, Komentár*, Praha: C. H. Beck, 2016, 1540 s., str. 729). V prípade nesprávneho hodnotenia dôkazov nejde o dôvod zakladajúci prípustnosť dovolania podľa § 237 OSP (viď R 42/1993), resp. § 420 písm. f) CSP. Porušením práva na spravodlivý proces nie je iné hodnotenie vykonaných dôkazov súdom, než aké sú predstavy strany, resp. strán sporu.

14.3. Už dávnejšia judikatúra najvyššieho súdu (R 42/1993, R 37/1993, R 125/1999, R 6/2000), ako aj viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu (napr. sp. zn. 2Cdo/130/2011, 5Cdo/244/2011, 6Cdo/185/2011 a 7Cdo/38/2012) zastávali názor, že ani prípadná neúplnosť, či nesprávnosť skutkových zistení a skutkových záverov nie je v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu považovaná bez ďalšieho za dôvod zakladajúci tzv. zmätočnosťnú vadu konania. Zmeny v právnej úprave dovolania a dovolacieho konania s účinnosťou od 1. júla 2016 sa podstaty a zmyslu týchto judikátov a rozhodnutí nedotkli a treba ich považovať za naďalej aktuálne. Preto nie je dôvodom zakladajúcim zmätočnosťnú vadu podľa § 420 písm. f) CSP nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (viď rozhodnutia sp. zn. 3Cdo/26/2017, 4Cdo/56/2017, 5Cdo/90/2017, 8Cdo/187/2017, 9CdoPr/8/2023). Súlad tohto právneho názoru s ústavou posudzoval ústavný súd a nedospel však k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti (II. ÚS 465/2017, III. ÚS 40/2020).

14.4. Vychádzajúc z vyššie uvedeného za zavádzajúce a ničím nepodložené treba považovať aj tvrdenie dovolateľa, že na jeho strane došlo k odopretiu spravodlivosti (*denegatio iustitiae*), keď odvolací súd nevykonaním prehliadky dôkazov na ujmu žalobcu ako spotrebiteľa a dospel k nesprávnemu záveru, že spotrebiteľ nemal právo od Zmluvy o dielo odstúpiť podľa § 18 ods. 4 zákona č. 250/2007 Z. z., hoci 30-dňová lehota na vybavenie reklamácie uplynula márne. K čomu dovolací súd poukazuje na rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorý v dôvodoch svojho rozhodnutia jasne a zrozumiteľne vysvetlil, aké dôkazy vykonaním, ako ich vyhodnotil, aký skutkový a právny záver prijal, ktorý záver napokon nebol v rozpore so skutkovým a právnym záverom súdu prvej inštancie. Zároveň odvolací súd podrobne uviedol dôvody, pre ktoré neboli splnené podmienky na platné odstúpenie žalobcu od Zmluvy o dielo. Odvolací súd tak na tieto žalobcom v odvolaní tvrdené skutočnosti reagoval (neodignoroval ich) a náležitým spôsobom sa s nimi v dôvodoch rozhodnutia aj vypořiadal. Nešlo preto zo strany odvolacieho súdu o postup, ktorým by odoprel žalobcovi spravodlivosť, a ktorým by porušil právo žalobcu na súdnu ochranu vyplývajúcu z čl. 46 ods. 1 ústavy.

14.5. Dovolateľ poukazoval na konštatovanie odvolacieho súdu v bode 12.2., že povinnosťou súdu v spotrebiteľskom spore je vykonávať dôkazy *ex offio* pri identifikácii neprijateľných zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách, ktorej povinnosti sa odvolací súd zriekol. K čomu dovolací súd uvádza, že v bode 12.2. odvolací súd uviedol, že žalobca v konaní existenciu väd vecí síce tvrdil, avšak nenavrhoval vykonanie žiadnych dôkazov na jej preukázanie. Odvolával sa iba na ním koncipované listy, ktorými uplatnil reklamáciu. Ako spotrebiteľ bol pritom žalobca zastúpený advokátom, preto mohol navrhovať dôkazy iba do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí. Odvolací súd dodáva, že súd prvej inštancie nebol povinný na preukázanie existencie reklamačných väd obstarávať a vykonávať dôkazy z vlastného podnetu podľa § 295 CSP. Toto ustanovenie je potrebné vykladať eurokonformne v súlade so smernicou Rady 93/13/EHS a súvisiacou judikatúrou Súdneho dvora Európskej únie. Ten vo veciach C-137/08 VB Pénzügyi Lízing Zrt., C-618/10 Banco Español de Crédito alebo C-472/11 Banif Plus Bank Zrt. konštatoval, že vnútroštátny súd musí *ex offio* nariadiť vykonávanie dôkazov s cieľom zistiť, či ustanovenie nachádzajúce sa v zmluve, ktorá bola uzavretá medzi dodávateľom a spotrebiteľom, patrí do pôsobnosti smernice a v prípade, že to tak je, posúdiť *ex offio* prípadnú nekalú

povahu tohto ustanovenia. Z uvedeného vyplýva, že povinnosť súdu v spotrebiteľskom spore vykonávať dôkazy ex offio nie je neobmedzená, ale má byť zameraná na identifikáciu neprijateľných zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách. Nie je teda úlohou súdu vykonávať dokazovanie o každej spotrebiteľom tvrdenej (alebo dokonca ani nevyslovenej) skutočnosti.

14.5.1. Z vyššie citovanej časti odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu (bod 12.2.) je tak zjavné, že odvolací súd navyše dodal vo väzbe na dôkaznú povinnosť žalobcu preukázať ním tvrdenú existenciu reklamačných väd, čo nebolo vecou súdu prvej inštancie, aby za žalobcu obstarával a vykonával dôkazy z vlastného podnetu podľa § 295 CSP, ktorá povinnosť súdu v spotrebiteľskom spore nie je neobmedzená, je limitovaná eurokonformným výkladom § 295 CSP a má byť zameraná na zistenie pôsobnosti smernice ohľadom ustanovení nachádzajúcich sa v spotrebiteľskej zmluve, a až v prípade kladného zistenia, súd ex offio vykonáva dokazovanie a posudzuje neprijateľné zmluvné podmienky v spotrebiteľských zmluvách. Čo ale neznamená, že súd bude suplovať dôkaznú povinnosť žalobcu aj v pozícii spotrebiteľa, osobitne ak je zastúpený advokátom, prípadne vykonávať dokazovanie o každej spotrebiteľom tvrdenej, či nevyslovenej a nenamietanej skutočnosti. K čomu dovolací súd pripomína, že podľa CSP súd môže zásadne vykonať iba tie dôkazy, ktoré navrhli strany sporu, čo znamená, že proces dokazovania podľa CSP je vybudovaný výlučne na princípe prejednávacom, kontradiktórnosti konania a koncentračnej zásade. Dôkaznú iniciatívu podľa CSP má súd obmedzenú a táto sa presúva na procesné strany. Výnimočne však súd môže (nie musí) prevziať dôkaznú iniciatívu sám a môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré strany nenavrhli (tzv. príklon k vyšetrovaciemu princípu), ak je to potrebné pre rozhodnutie vo veci, ale iba v tých sporových konaniach, v ktorých to zákon explicitne umožňuje, napr. spotrebiteľské spory, v ktorých súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhoval za podmienky ich nevyhnutnosti pre rozhodnutie vo veci.

14.5.2. Vo väzbe na uvedené tak dovolací súd uzavrel, že odvolací súd v bode 12.2. svojho rozhodnutia objasňoval nad rámec odvolacích dôvodov dokazovanie ex offio nekalých zmluvných podmienok v spotrebiteľskej zmluve, preto vyhodnotil uvedenú námietku dovolateľa ako nespôsobilú naštrbiť jeho záver o nezistených vadách v procese dokazovania. Napokon, dovolateľ v konaní pred súdmi nižšej inštancie síce svoje postavenie spotrebiteľa akcentoval, ale s argumentáciou o existencii neprijateľnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve prišiel prvýkrát až v dovolacom konaní (k tomu bližšie pozri ďalej), pričom ide o otázku právneho posúdenia, čo nie je zmätočnosťou vadou podľa § 420 písm. f) CSP.

15. Dovolací súd vo svojej rozhodovacej praxi už konštantne pripomína, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie, je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP). Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi nižšej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania.

16. Na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú povolané súdy prvej a druhej inštancie ako skutkové súdy, a nie dovolací súd, ktorého prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porovnaj I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.), a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, avšak tieto vady v súdnej veci dovolací súd nezistil.

16.1. O vadách v procese dokazovania možno hovoriť vtedy, ak súd vychádzal pri rozhodnutí zo skutočnosti, pre ktorú nie je z vykonaných dôkazov podklad, alebo ak považoval určitú skutočnosť za základ svojho rozhodnutia úplne inak, ako vyplýva z vykonaného dokazovania, prípadne ak nezistil určitú

podstatnú skutočnosť, ktorá bez ďalšieho z vykonaného dokazovania vyplýva. V danom prípade dovolací súd takéto vady v procese dokazovania nezistil.

16.2. Podstata sporu v danej veci spočívala v tom, že strany medzi sebou uzavreli Zmluvu o dielo, podľa ktorej aj svoje povinnosti vzájomne plnili. Súd prvej inštancie sa primárne zaoberal dôvodom, pre ktorý došlo k jednostrannému odstúpeniu od zmluvy zo strany žalobcu, pre tento účel skúmal uplatnenie práv zo zodpovednosti za vady žalobcom voči žalovanému. Na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že nárok žalobcu uplatnený žalobou nie je dôvodný, keď v Odbornom posudku č. 027/2017 Výskumného ústavu zvéračského - Priemyselného inštitútu SR, z. z. p. o. z 2. januára 2018 sa všetky vady diela definujú ako odstrániteľné a nebrániace riadnemu užívaniu diela. Vzhľadom k tomu na odstúpenie od Zmluvy, realizované žalobcom ako objednávateľom listom jeho právneho zástupcu z 2. januára 2018, nemožno prihliadať, keď právne účinky spojené s odstúpením od zmluvy podľa ustanovenia § 457 Občianskeho zákonníka nenastali. S uvedeným sa stotožnil aj odvolací súd, ktorý po vykonanom dokazovaní v potrebnom rozsahu dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebný vo výroku ako vecne správny potvrdiť, aj keď sčasti aj z iného dôvodu. S uvedenými skutkovými a právnymi závermi sa dovolateľ ako neúspešná strana v spore nestotožňuje a namieta porušenie jeho práva na spravodlivý proces, pričom prezentuje vlastné hodnotenie dôkazov, a z toho vyplývajúci opozitný skutkový a právny záver o dôvodnosti ním uplatneného nároku, k čomu dovolací súd poznamenáva, že samotným rozhodnutím súdu a právnym posúdením sporu súdom totiž nemôže dôjsť k porušeniu práva na spravodlivý proces, pretože sa tým strane sporu neznemožňuje realizovať jej procesné oprávnenia v priebehu konania pred súdom.

16.3. Právo na súdnu ochranu nemožno stotožňovať s procesným úspechom strany sporu, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strany sporu vrátane ich dôvodov a námietok (porovnaj II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010). Dovolací súd v tejto súvislosti akcentuje podstatu sporového konania, v ktorom vždy proti sebe stoja dve strany, ktorých tvrdenia a záujmy sú v zásade protichodné, úloha súdu je práve v tom, aby na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru o (ne)pravdivosti tvrdení tej-ktorej strany a prijal právne závery tomu zodpovedajúce. Je teda zřejmé, že jedna strana v spore musí byť vždy tou neúspešnou. Podstata dovolania a jeho dôvodov nemôže byť založená na samotnej skutočnosti neúspechu v konaní a na argumentácii, že súdy mali považovať tvrdenia neúspešnej strany za pravdivé a relevantné. Podľa názoru dovolacieho súdu námietka dovolateľa predstavuje jeho prostý nesúhlas s vyhodnotením dôkazov a vykonaným dokazovaním vôbec a prijatými skutkovými závermi, keď sa dovolateľ bez ďalšieho nestotožňuje hlavne s právnym záverom súdov nižšej inštancie, že neboli splnené zákonné podmienky na platné odstúpenie žalobcu od Zmluvy o dielo, a preto je jeho žaloba o zaplatenie sumy 4.628,94 eur s príslušenstvom nedôvodná, ktorý právny záver nepredstavuje zmatečnosťnú vadu v zmysle § 420 písm. f) CSP.

17. K dôvodu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP ešte treba uviesť, že ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) uvádza, že súdy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, že súdy sa musia zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. García Ruiz v. Španielsko, Vetrenko v. Moldavsko, Kraska v. Švajčiarsko).

18. Rovnako podľa stabilizovanej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07). Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať skutkovej i právnej stránky rozhodnutia (napr. III. ÚS 107/07). V prípade, keď právne závery súdu z vykonaných skutkových zistení v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplyvajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46

ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (I. ÚS 243/07). Súd by mal byť preto vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení koherentný, t. j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí dbať na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé (I. ÚS 243/07, I. ÚS 155/07, I. ÚS 402/08).

19. Aj najvyšší súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach, práve pod vplyvom judikatúry EŠLP a ústavného súdu, zaujal stanovisko, že medzi práva strany civilného procesu na zabezpečenie spravodlivej ochrany jej práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces, a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť je totiž odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj špecifickými námietkami strany sporu. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak je nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

20. Aj v konaní na odvolacom súde treba dôsledne trvať na požiadavke úplnosti, výstižnosti a presvedčivosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu. V odôvodnení svojho rozhodnutia sa odvolací súd musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Právne závery odvolacieho súdu môžu byť dostatočne preskúmateľné len vtedy, ak odvolací súd po skutkovom vymedzení predmetu konania podá zrozumiteľný a jasný výklad, z ktorých ustanovení zákona alebo iného právneho predpisu vychádzal, ako ich interpretoval a prečo pod tieto ustanovenia podriadil, prípadne nepodriadil zistený skutkový stav. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu navyše musí byť aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v dovolacom konaní. Ak rozhodnutie odvolacieho súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 393 CSP, je nepreskúmateľné.

21. K dovolacej námietke týkajúcej sa nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu, a teda jeho nepreskúmateľnosti, aj arbitrárnosti, dovolací súd vo väzbe na body 17. až 20. tohto rozhodnutia môže len konštatovať, že v posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmatečnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP.

22. K tvrdeniu žalobcu, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu je nepreskúmateľné a arbitrárne, dovolací súd uvádza, že takú vadu rozhodnutia odvolacieho súdu nezistil. Dbal pritom na to, že k porušeniu práva na spravodlivý proces z hľadiska § 420 písm. f) CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou rozhodnutia odvolacieho súdu vtedy, ak všeobecný súd rezignuje na svoju povinnosť zaoberať sa účinne pre vec významnými námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán, resp. (v prípade odvolacieho súdu) podstatnou odvolacou argumentáciou. Podstatným je pritom taký argument, ktorý sám osebe, alebo v spojení s ostatnými argumentmi odvolateľa, je spôsobilý priniesť pre neho priaznivejšie rozhodnutie. Odvolací súd v odôvodnení rozhodnutia uvádza stručný obsah napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, obsah odvolania žalobcu a tiež písomného vyjadrenia žalovanej strany k tomuto odvolaniu. Odôvodnenie obsahuje podstatné zhrnutie skutkových tvrdení a právnych argumentov strán a dôkazy, ktoré odvolací súd v odvolacom konaní vykonal a tiež ich hodnotenie. Odvolací súd v ňom podrobne uvádza skutkové zistenia, z ktorých pri rozhodnutí vychádzal a tiež právne posúdenie veci, ktoré použil s odkazom aj na rozhodovaciu prax najvyššieho súdu. Zároveň dáva jasné a zrozumiteľné odpovede na všetky podstatné tvrdenia uvedené v odvolaní žalobcu. Z

odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Podľa dovolacieho súdu odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu v posudzovanom spore má všetky zákonom vyžadované náležitosti v zmysle ustanovenia § 393 CSP a § 220 ods. 2 CSP z hľadiska formálnej štruktúry, obsahuje aj zdôvodnenie všetkých pre vec podstatných skutkových a právnych otázok, vykazuje logickú, funkčnú a teleologickú zhodu s priebehom konania a nemožno ho považovať za neodôvodnené, či zjavne arbitrárne (svojvoľné).

22.1. Dovolací súd nezistil, že by v danej veci išlo o prípad vybočenia z medzí ustanovenia § 393 ods. 2 CSP, ktorým by došlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces. Súslednosti jednotlivých častí odôvodnenia a ich obsahové (materiálne) náplne zakladajú súhrnne ich zrozumiteľnosť, aj všeobecnú interpretačnú presvedčivosť. Z odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami aj úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. V hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť, naopak všetky podstatné skutočnosti odvolací súd náležitým spôsobom v celom súhrne posúdil a vyhodnotil. Jeho argumentácia je koherentná a rozhodnutie konzistentné, logické a presvedčivé, zvolené premisy aj závery, ku ktorým na ich základe súd dospel, sú prijateľné pre právnickú aj laickú verejnosť. Žalobca preto neodôvodne argumentoval, že rozsudok odvolacieho súdu pôsobí nepresvedčivo a zmätočne, a preto je nepreskúmateľný. Samotný nesúhlas dovolateľa s dôvodmi rozsudku odvolacieho súdu, resp. že odvolací súd neodôvodnil rozhodnutie podľa predstáv žalobcu, v žiadnom prípade nemožno považovať za vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP.

23. V reakcii na dovolacie argumenty žalobcu dovolací súd uvádza, že za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom, čo nie je daný prípad. Žalobca preto neopodstatnene namieta, že odvolací súd mu nedostatočným odôvodnením rozhodnutia znemožnil, aby uskutočňoval svoje procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V tejto súvislosti považuje dovolací súd za potrebné poznamenať, že odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nemusí dať odpoveď na všetky dovolacie námietky uvedené v odvolaní, ale len na tie, ktoré majú pre rozhodnutie o odvolaní podstatný význam, ktoré zostali sporné alebo na ktoré považuje odvolací súd za nevyhnutné dať odpoveď z hľadiska doplnenia dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie (II. ÚS 78/05).

23.1. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, IV. ÚS 324/2011) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strán sporu vrátane ich dôvodov a námietok. Samotné odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo strany sporu na spravodlivé súdne konanie (IV. ÚS 112/05, IV. ÚS 324/2011).

24. Pre úplnosť dovolací súd poznamenáva, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia z hľadiska namietanej zmätočnej vady v zmysle § 420 písm. f) CSP, správnosť právnych záverov (vrátane posudzovania ne/platnosti právneho úkonu), ku ktorým oba sudy nižšej inštancie dospeli, nie je relevantná, lebo prípadné nesprávne právne posúdenie sporu túto vadu zmätočnosti nezakladá (porovnaj judikáty R 54/2012 a R 24/2017), tento právny záver považuje i ústavný súd za akceptovateľný (I. ÚS 61/2019). Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom odvolacieho súdu, ktorý potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne, nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti jeho rozhodnutia (I. ÚS 188/06).

25. Vychádzajúc z vyššie uvedeného dovolací súd môže len konštatovať, že námietka dovolateľa o nepreskúmateľnosti a arbitrárnosti rozsudku odvolacieho súdu, ktorý nezodpovedá kritériám § 393 a § 220 CSP, je neopodstatnená.

26. Dovolateľ v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP ďalej namietal nesprávny procesný postup odvolacieho súdu a nesúhlasil, že žaloba bola vadná, keď neobsahovala petit reflektujúci aj na § 457 OZ a súd nemal vzhľadom na § 160 CSP poučovaciu povinnosť voči žalobcovi a nemusel postupovať podľa § 129 ods. 1 a nasl. CSP, pretože ak bola žaloba žalobcu neúplná, bolo zákonnou povinnosťou odvolacieho súdu vyzvať ho na doplnenie alebo opravu neúplnej žaloby, a to podľa § 129 CSP (nie § 160 CSP), čo súd nespravil. Ani uvedená námietka podľa dovolacieho súdu nebola spôsobilá ukrátiť žalobcu na jeho procesných právach a založiť tak zmätočnosťnú vadu podľa § 420 písm. f) CSP, pretože preskúmaním obsahu spisu vo väzbe na uvádzanú námietku dovolací súd nedospel k záveru, že by postup odvolacieho súdu v spojení s postupom súdu prvej inštancie bol vadný.

26.1. Dovolací súd k poučovacej (manudukčnej) povinnosti súdov uvádza, že principiálne je táto povinnosť zakotvená v ustanovení § 160 CSP (predtým § 5 ods. 1 OSP), sa vzťahovala / vzťahuje výlučne len na procesné práva a povinnosti strán sporu (účastníkov konania) vyplývajúce pre nich z CSP (predtým OSP). Otázka voľby procesného nástroja, ktorý zvolí žalobca na ochranu alebo uplatnenie svojich práv a oprávnených nárokov, ako aj jeho obsah, t. j. vymedzenie čoho konkrétne a akou žalobou a jej petitom sa bude žalobca v konaní domáhať, sú otázky, ktoré zasahujú do hmotného práva, a preto sa na ne poučovacia povinnosť súdu nevzťahuje. Rovnako je to aj pri odstraňovaní väd podania v zmysle § 129 ods. 1 a 2 CSP, kedy sa neposkytuje právne poradenstvo strane sporu, ale súd ju poučuje len v intenciách povinných náležitostí podania, resp. zrozumiteľnosti tohto podania, pričom poučovaciu povinnosť súdu nemožno vykladať tak, že by mal súd poučovať strany sporu o hmotnom práve, pretože potom by už išlo o odstraňovanie väd podania, ktoré bránia prerokovaniu a rozhodnutiu veci, ale išlo by o radu strane sporu, ako by mala postupovať, aby bola prípadne vo veci úspešná. Uvedené by znamenalo inter alia tiež porušenie práva účastníka na rovnaké postavenie v prebiehajúcom súdnom konaní (nález ústavného súdu pod sp. zn. I. ÚS 223/2013). Podaná žaloba je totiž vždy vyjadrením predstáv žalobcu o jeho práve vyplývajúcom z hmotnoprávnej normy, rovnako ako záver súdu o tom, či môže takejto žalobe vyhovieť alebo nie, je výsledkom aplikácie hmotnoprávnej normy. Preto poučenie súdu nielen podľa § 160 CSP, ale aj § 129 ods. 1 a 2 CSP, nemôže reagovať na nevhodne zvolený procesný prostriedok, ktorý neobstojí z hľadiska hmotného práva, či omyl strany (účastníka) pri výbere spôsobu ochrany svojich práv, ktorý nepovedie k cieľu ním sledovanému, ak inak možno na základe takejto žaloby konať a rozhodovať, hoci s negatívnym výsledkom pre stranu sporu (účastníka konania) tak, ako tomu bolo v prejednávanej veci.

26.2. Ak by súd v danom spore poučil, či vyzval stranu sporu (účastníka) na doplnenie alebo opravu neúplnej žaloby podľa § 129 CSP na úpravu petitu aj v zmysle § 457 OZ tak, ako namietala žalobca, prekročil by tým rámec poučovacej povinnosti pri odstraňovaní väd podania v zmysle § 129 ods. 1 a 2 CSP, nakoľko išlo by tu o poučenie o právach a povinnostiach vyplývajúcich z hmotného práva. Akákoľvek poučovacia povinnosť o tom, akým spôsobom by mal žalobca formulovať žalobný návrh, aby mohol byť v spore úspešný, presahuje rámec poučovacej povinnosti zakotvenej v Civilnom sporovom poriadku. Zamietnutie žaloby súdom prvej inštancie a potvrdenie jeho rozhodnutia odvolacím súdom, aj keď sčasti aj z iného dôvodu, preto nemohlo mať za následok porušenia práva žalobcu na spravodlivý proces podľa § 420 písm. f) CSP. Dovolací súd opakovane preto zdôrazňuje, že poučovacia povinnosť sa vždy týka len procesných práv a povinností (pozri uznesenia najvyššieho súdu, napr. sp. zn. 6Cdo/125/2011, 8Cdo/159/2019, 8Cdo/160/2019).

27. Dovolateľ ďalej namietal nesprávny procesný postup odvolacieho súdu (aj súdu prvej inštancie), keď prehliadal existenciu neprijateľnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve jednak vo väzbe na zmluvné dojednanie a tiež s ohľadom na okolnosti uzatvorenia Zmluvy o dielo a podľa názoru žalobcu za použitia nekalej obchodnej praktiky, tiež poukazoval na výklad zmluvy a ním vymienené vlastnosti diela (bližšie pozri body 3.5. až 3.8. tohto rozhodnutia).

27.1. Dovolací súd konštatuje, že pokiaľ uvedený argument nebol použitý pred prvoinštančným, ani odvolacím súdom, nie je možné naň prihliadať, nakoľko v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na

preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).

27.2. K uvedenej námietke dovolací súd poznamenáva, že z obsahu odvolania, ani spisu nevyplyvajú žalobcom vznesené námietky ohľadom nesprávneho procesného postupu vo väzbe n a skúmanie neprijateľnej zmluvnej podmienky v Zmluve o dielo, či nekalej obchodnej praktiky tak, ako žalobca prezentuje túto argumentáciu prvýkrát až v dovolaní aj napriek tomu, že bol zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom, advokátom v konaní.

27.3. Z princípu racionálneho, efektívneho a inštančného súdneho konania o dovolaní vyplýva, že dovolateľ musí uplatniť celú argumentáciu, ktorú považuje za významnú, rovnako ako všetky dovolacie návrhy už v odvolacom konaní. Úlohou dovolacieho súdu je potom posúdiť, či tieto argumenty a návrhy odvolací súd riadne preskúmal a zaujal k nim správny právny záver. Dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok nemôže predstavovať nástroj na obchádzanie (hoci aj neúmyselné) povinnosti vyčerpania riadnych opravných prostriedkov na ochranu subjektívnych práv dovolateľa, a to nielen formálne, ale aj materiálne, teda vecne (argumentačne), čo znamená, že dovolateľ môže v mimoriadnom opravnom prostriedku (úspešne) argumentovať len takými dôvodmi, ktoré namietal už v rámci riadneho opravného prostriedku, a ktoré boli meritórne posudzované odvolacím súdom v jeho neprospech (R 73/2019).

27.4. Ak potom žalobca predmetné dovolacie námietky neuplatnil v odvolacom konaní v rámci ochrany svojich práv, nemôže ich dovolací súd posudzovať pre nedostatok svojej právomoci (§ 419 CSP a contrario), lebo inak by fakticky preskúmaval rozsudok súdu prvej inštancie, prípadne jeho procesný postup v konaní namiesto odvolacieho súdu, ktorý však na to nedostal príležitosť (obdobne tiež sp. zn. 7Cdo/161/2019, 4Cdo/122/2020, 4Cdo/40/2019, 8Cdo/140/2018, 8Cdo/157/2018). Preto dovolací súd na uvedené námietky žalobcu v súvislosti s vadou zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP neprihliadol.

28. Z dôvodov vyššie uvedených dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalobcu namietajúceho vadu podľa § 420 písm. f) CSP je síce prípustné, ale nie je dôvodné, preto dovolací súd jeho dovolanie zamietol (§ 448 CSP).

29. Žalovaný bol v dovolacom konaní úspešný, aktívny, písomne sa k dovolaniu vyjadril, preto mu dovolací súd na základe ustanovenia § 453 ods. 1 s použitím § 255 ods. 1 CSP priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania voči žalobcovi v plnom rozsahu.

30. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.